

VIETNAM BULLETIN

40 ct

Tweede jaargang no. 7, 2 september 1967

•
**een nederlandse
cineast bij de 17e
parallel**

•
**het vietnamdebat
de 'verkiezingen'**

Verschijnt om de 14 dagen
 Redactie: M. van Dullemen
 W. de Graaff
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens

Redactie/administratieadres
 Vietnam Bulletin
 p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5, - per half jaar; los nr f 0,40

Aan beide zijden van de 17e breedtegraad

VERSCHEIDENE WEKEN MET DE VIETNAMESE BOEREN ONDER DE GROND

Dit artikel van de Nederlandse cineast Joris Ivens verscheen 17 augustus jl. in Le Monde naar aanleiding van zijn vier maanden durende verblijf in Noord-Vietnam om aldaar een film te maken (zie VB II nr. 6).

Een dorp dicht bij de 17e breedtegraad... "Hen ap!". Het klaslokaal zit verscheidene meters onder de grond verborgen. Dertig leerlingen van 7 tot 10 jaar repeteren hardop: "Hen ap!". "Hands up" verbetert de onderwijzer ("Handen omhoog"). "Hands up" herhalen de scholieren.

Tien minuten later zitten we weer boven de grond. Een jongen verstopt zich onder een bananenboom. Een troep jochies rent door het rijstveld en zij ontdekken hem, en trillend van opwinding schreeuwen ze tegen hem "Hands up", bamboestokken zijn hun geweren. De les wordt goed gespeeld. De neergeschoten "piloot" steekt z'n handen omhoog. De kinderen hebben een "Amerikaanse piloot" gevangen genomen. Daar dromen ze allemaal van. De scène speelt zich af op enige kilometers van de 17e breedtegraad. In een dorp vertelt de adjunct-commandant van de lokale volksmilitia, een 23-jarig meisje, mij: "In de lucht zijn ze arrogant met hun F-105 en hun FH-4. Maar als hun vliegtuig eenmaal is neergeschoten wordt dat anders.

"Ze" zijn minder trots in het Noorden, boven Hanoi, waar ze "gehinderd" worden door een zeer intensief luchtafweergeschut, door Sam raketten, Migs en ballons. Hier bij de 17e breedtegraad is de lucht minder gevaarlijk voor ze." Niettemin, zo verzekeren mij de lokale autoriteiten, zijn sinds 1965 meer dan 300 vliegtuigen neergeschoten in de provincie Quang-Binh en in het district Vinh-Linh. Een aantal piloten is gevangen genomen. Vooral in deze streek, waar het leven ondergronds doorgang vindt, waar veel luchtaanvallen plaatsvinden en waar de bevolking fel terugslaat, realiseert men zich dat men is doorgedrongen tot één van de belangrijkste fronten van de grootste koloniale oorlog van de geschiedenis. Iedereen vecht en wil overwinnen en mobiliseert daarbij al z'n intelligentie en z'n moed tegen de kolos van de overkant, die is uitgerust met een enorme techniek, en die wil overheersen. Het filmen van de imaginaire lijn, die de 17e breedtegraad genoemd wordt, betekent het filmen van de rivier de Ben-Hai. Ten noorden en ten zuiden van de stroom strekt zich over 5 kilometer de befaamde gedemilitariseerde zone uit, die door de Akkoorden van Genève in 1954 werd ingesteld. Toen wij op 15 mei met twee Vietnamese cineasten op de noordelijke grens van de gedemilitariseerde zone aankwamen, werden 15 bataljons mariniers, die tot de interventietroepen van de 7e vloot behoorden, met boten, helikopters op het zuidelijk deel aan land gezet (1). Ze wilden een "witte zone" creëren. Ze hebben er een zwart geblakerde zone van gemaakt door het in brand steken van dorpen, strodaken, rijst en veestapels.

Een tocht naar Zuid-Vietnam

Op eigen gelegenheid zijn we de 17e breedtegraad overgestoken. De onderneming bracht enig risico met zich mee, maar we wilden ter plaatse het resultaat van de "Amerikaanse interventie" in het zuidelijk deel van de gedemilitariseerde zone zien. Ter plaatse hebben we de vluchtelingen voor de camera geïnterviewd. Ze vertelden ons over het platbranden van de dorpen, over de verstikkingsdood van de boeren in hun schuilplaatsen en over de wegvoering aan boord van helikopters van de bevolking naar het zuiden.

We zijn doorgedrongen tot op 2 kilometer van een Amerikaanse wachtpost. Daar hebben de soldaten van het Nationaal Bevrijdingsleger ons tegengehouden: verder te gaan zou gevaarlijk

zijn. De Amerikanen zouden ons eens kunnen kidnappen.

Op de terugweg ontdekten wij het karkas van een buiten gevecht gestelde tank. Alles is hier verwoest. De dorpen zijn de een na de ander met de grond gelijk gemaakt. Niets of bijna niets is er over van de lemen, houten of strooien huizen: de mariniers hebben hun vlammenwerpers gebruikt. (...)

De bevolking van het dorp in het Noorden, waarin wij verbleven, heeft de vluchtelingen uit het Zuiden opgenomen. Alles wordt gedeeld: rijst, kleding, schuilplaatsen en huizen.

Op een ochtend was ik bezig met de opnamen over de training van de volksmilitie, waarvan het thema luidde: "Hoe moet je een tank laten springen" (het ging hier om een kopie van modder en stro) toen ik Duc ontmoette. Duc is een held 3e klasse van het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam. Toch is Duc pas negen jaar. Wat heeft hij gedaan om deze titel te verdienen? Op zekere dag heeft hij in het Zuiden bij het huis van zijn grootmoeder de Amerikanen bezig gezien met het gelijk maken van een terrein. Er werd een helikopterbasis aangelegd. Duc berekent dat hij veertien keer zijn hand achter elkaar moet leggen om één meter te krijgen. Hij bedenkt dan een spelletje dat bestaat uit het gooien van een bamboestok van die lengte. Als het "spelletje" uit is weet hij dat hij 347 keer de bamboestok achter elkaar moet leggen om de afstand tussen de helikopterbasis en zijn huis te overspannen en 240 keer tussen het huis en de weg die aan de noordkant loopt. "Daarna" zegt hij "heb ik de berekening aan mijn ooms in het leger gegeven. Zij zijn met mortieren gekomen en zo zijn 23 helikopters op de grond vernietigd".

In het dorp waar wij wekenlang gewoond hebben, leven 743 gezinnen en 4114 zielen. In 1966 had elke inwoner "recht op" 70 bommen waarbij we de fragmentatiebommen niet meerekenen. De Amerikanen schieten van alle kanten. Vanuit vliegtuigen, vanaf de 7e vloot en vanaf de grond. Er heerst voortdurend gevaar, dag en nacht. Hoe ongelooflijk het ook klinkt, men kent daar geen kwartier rust. (...)

Kanonnen gericht op het Zuiden

"May bai!" ("vliegtuigen"). Deze kreet is het alarmsignaal in de dorpen. Een verbazingwekkend schouwspel: de artilleristen, de boeren op het land, de kinderen volgen nauwkeurig de bewegingen, de snelheid, het geluid van de toestellen, waarvan ze elk type precies kennen. Ze voorzien de bedoelingen van de piloot en weten waar de bommen zullen vallen. Een officier van de generale staf vertelt - onder de grond - "Wij kennen de Amerikanen beter dan enig ander volk." De bewapening, evenals de militaire kennis is enorm verbeterd. Ik heb het kunnen vergelijken met 1965 toen ik mijn film "De Hemel, de Aarde" maakte. Deze nieuwe film zal voor de eerste keer een afweergeschut laten zien dat vanuit het Noorden Amerikaanse doelstellingen in het Zuiden bombardeert.

Dit doeltreffender en harder terugslaan van de kant van de Vietnamezen is alleen mogelijk wanneer een zeer uitgebreid systeem van bescherming van de burgerbevolking wordt uitgedacht en systematisch wordt toegepast. Men slaapt onder de grond, men rust er uit, men eet er, koopt er en slaat er levensmiddelen op; de zieken worden er verzorgd, de gewonden geopereerd. Onder de grond worden films vertoond en toneelvoorstellingen opgevoerd. Heel het leven vindt er plaats.

De toekomstige clandestiene drukkerij

De schuilplaats is een gevechtspost. Alles is in dienst gesteld van deze oorlog die gewonnen moet worden. Dit is ook het geval met de ondergrondse drukkerij. De districtskrant wordt gedrukt op een met de voet in beweging gehouden pers. Twee mannen en twee vrouwen werken eraan. In een hoek knutselt een arbeider op een uitschuifbare tafel aan een inktrol. Hij probeert "iets" uit te vinden, een zeer eenvoudige manier om de krant onder alle omstandigheden toch te kunnen drukken wanneer de Amerikanen binnenvallen. Dan wordt het zaak zich nog dieper onder de grond te verstoppen en de krant clandestien te drukken. "Wij staan klaar, wij zijn op het ergste voorbereid", vertelt men ons. Op de rol staan de woorden "U.S. Navy". Het is een stuk van een lichtkogel van de 7e vloot.

Boven de grond is het erg warm. Er wordt gewerkt op het ritme van de tegenstander. Als de vliegtuigen vroeg komen wordt er laat gewerkt. Men vreest de droogte, maar de kraters die de bommen maken zijn zeer goede reservoires en vijvers voor de karpers. Andere kraters, tien meter diep en midden in de zoete aardappelvelden, worden binnen 20 minuten door jonge boeren en boerinnen weer dicht gemaakt en de aardappels worden opnieuw ge-

plant.

Joris Ivens (Le Monde 17-8 '67)

- (1) Een nieuwe operatie werd gelanceerd in deze zone, juist ten noorden van de post Con-Thien, op de 28ste juli (red. Le Monde).

HET VIETNAMDEBAT IN DE TWEEDE KAMER

Op vrijdag 25 augustus hield de Tweede Kamer haar lang verwachte Vietnamdebat. De volgende motie, ingediend door Dr. W.J. Schuyt (KVP) en mede ondertekend door de ARP, CHU en VVD werd met 77 tegen 54 stemmen aanvaard:

"De Kamer,

gehoord de beraadslagingen over de oorlog in Vietnam,

ernstig verontrust over de voortdurende uitbreiding van het oorlogsgeweld en over de daarbij aan beide zijden gebruikte middelen,

van oordeel dat alles in het werk gesteld moet worden om een politieke in plaats van een militaire oplossing van het conflict te bereiken,

verzoekt de regering

1. er bij de regering van de Verenigde Staten op aan te dringen de bombardementen te beëindigen, teneinde de mogelijkheid te vergroten om tot vredesonderhandelingen te komen;
2. in het internationale overleg te bevorderen dat aan deze onderhandelingen ook door het Nationale Bevrijdingsfront als zelfstandige onderhandelingspartner wordt deelgenomen;
3. langs haar ten dienste staande kanalen een dringend beroep te doen op de regering van Noord-Vietnam en op het Nationale Bevrijdingsfront om hunnerzijds een daadwerkelijke bereidheid tot onderhandelen te tonen, zodra deze bombardementen zijn gestaakt, hunnerzijds de militaire activiteiten te beperken en mede te werken aan het sluiten van een wapenstilstand;
4. er bij alle bij de oorlog betrokken partijen op aan te dringen, de akkoorden van Genève van 1954 te beschouwen als basis voor de onderhandelingen,

en gaat over tot de orde van de dag."

Voor deze motie stemden de regeringspartijen (KVP, ARP, VVD, CHU).

Door de PvdA-afgevaardigde G.J.N.M. Ruygers werd een motie ingediend die gelijklopend was aan de bovenstaande, behalve dat in punt 1 over het beëindigen van de bombardementen op Noord-Vietnam door de Verenigde Staten de woorden "zonder voorwaarden" waren ingelast.

Voor de motie-Ruygers stemden de PvdA (behalve Goedhart), D'66 en de PSP.

De motie-Ruygers werd met 43 tegen 88 stemmen verworpen.

Door de PSP-afgevaardigde A.G. van der Spek werden drie afzonderlijke moties ingediend, die respectievelijk aandrongen op:

1. een uitnodiging aan de Nederlandse regering zich te distancieren van de Amerikaanse politiek;
2. de eis de bombardementen onvoorwaardelijk en definitief te staken;
3. terug te keren naar bepaalde, met name genoemde, onderdelen van de overeenkomsten van Genève van 1954.

Moties 2 en 3 werden verworpen met alleen de stemmen van de PSP vóór, terwijl motie 1 ook nog de stemmen van de PvdA-fractieleden Van der Doel en Franssen verwierf.

De aangenomen motie-Schuyt betekent een geringe koerswijziging van de kamermeerderheid sinds op 13 oktober 1966 toen een motie werd aangenomen met o.a. de volgende zinssneden (voor de volledige tekst zie VB I, nr 18, 4 febr. '67):

(...) "2e. dat bij komende onderhandelingen alle strijdende partijen worden ingeschakeld, inbegrepen de Vietcong;" en "3e. dat de Regering van Hanoi instemt met onderhandelingen zonder voorwaarden en de regering van de Verenigde Staten met een hernieuwde stopzetting

van de bombardementen;"

De Minister van Buitenlandse Zaken, Mr. Luns zei toe de motie ter kennis van de Amerikaanse regering te zullen brengen. Wat punt 2 van de aangenomen motie betreft, achtte de minister het onjuist op dit moment op stopzetting van de bombardementen aan te dringen. Op vragen van Boertien (ARP) dit standpunt te willen herzien deelde de minister mee dat de mening van de Kamer bij het uitstippelen van het beleid van de regering zeker een rol zal spelen.

Als wij de beschikking hebben over de Handelingen van de Tweede Kamer hopen wij terug te komen op het Vietnamdebat en enige fragmenten uit de redevoeringen van de minister en de debatten te brengen.

Red. VB.

VIETNAM EN DE AMERIKAANSE BUITENLANDSE POLITIEK

door Noam Chomsky

Onderstaand artikel verscheen als redactioneel commentaar van het september 1967nummer van het Amerikaanse blad Ramparts. Chomsky, een linguïst van wereldfaam, bespreekt enige onlangs verschenen boeken, met name van oud-medewerkers van wijlen president Kennedy. Tegelijkertijd geeft hij zijn visie op de Amerikaanse wereldpolitiek.

Sinds 1954 is er in Vietnam één fundamenteel verschilpunt geweest: namelijk of de onzekerheid en de onenigheid na het sluiten van de akkoorden van Genève door de bevolking zelf op nationaal niveau geregeld zouden worden of op internationaal niveau. Als enige onder de grote mogendheden hebben de VS op deze laatste koers aangestuurd. Het zal duidelijk zijn dat, indien de VS deze koers blijven volgen, het conflict ofwel een eenzijdige oplossing zal vinden door gebruikmaking van de Amerikaanse macht zoals nazi-Duitsland dat deed in Polen en de Sovjet-Unie in Hongarije, of dat het zich zal ontwikkelen tot een conflict tussen de wereldmachten met onvoorstelbare gevolgen.

Dit is de situatie waar Howard Zinn van uitging in een recente studie: "Vietnam: The Logic of Withdrawal" (een voorpublicatie hieruit publiceerden wij in VB I nr 21, 18-3 '67, red. VB), waarin hij eenvoudig bepleit dat de VS het grondbeginsel moeten aanvaarden dat in 1954 te Genève door de andere grote mogendheden werd aanvaard en ermee akkoord moeten gaan Vietnam aan de Vietnamezen over te laten. "De dagelijkse tol aan onschuldige mensen in Vietnam is zo verschrikkelijk", zegt hij, "dat stopzetting van onze militaire activiteiten - de bombardementen, de vernietigings- en verkenningsacties - niet langer een zaak is waarover men kan debatteren of onderhandelen maar zaak is van eenzijdige en dringende actie". En de enige actie van onze kant die de kwelling kan verzachten en die een nog grotere catastrofe in de toekomst kan vermijden, is het terugtrekken van de militaire macht, die de primaire verantwoordelijkheid draagt.

Het voorstel dat de VS hun troepen moeten terugtrekken, zal als "extremistisch" afgewezen worden. Voor hen die zich graag "verantwoordelijk" of "realistisch" noemen, is terugtrekken politiek onmogelijk en is de analyse van de situatie in Vietnam, waarop het voorstel gebaseerd is, hopeloos naïef.

Op het punt van de binnenlandse politiek betoogt Zinn dat "de zogenaamde 'realisten' die ons aansporen zacht te spreken om op die manier de president te overtuigen, hun ogen sluiten voor de realiteit aangezien de president eerder eigen belang dan rationele argumenten accepteert. . . . Als voldoende mensen terugtrekking bepleiten, kan dit politiek haalbaar worden." Alleen een samenloop van omstandigheden kan de oorlog doen ophouden; daarom moet "iedere burger zijn gehele morele gewicht en al zijn argumenten in de schaal werpen". De regering is in feite geen monolithisch lichaam. Wanneer de politieke en militaire realiteit in Vietnam door het waas van aanspraken en misleiding heenbreekt, zal de raadzaamheid, de dringende noodzakelijkheid van Amerika's terugtrekking dienovereenkomstig duidelijk worden, in ieder geval voor enkelen.

Intocht in Hué

De Amerikaanse militaire overname van de "pacificatie" is het bewijs van de mislukking, tot zover, van de poging een politieke oplossing door geweld op te leggen aan een onwillige bevolking. De ware betekenis van deze mislukking wordt beknopt weergegeven door een anonieme Amerikaanse diplomaat in Saigon, die als commentaar gaf: "We spelen nu al tien jaar het spelletje wees-aardig-tegen-de Aziaten en het is een mislukking gebleken. Wij kunnen het ons niet langer veroorloven". (New York Times, 13 mei).

Het Amerikaanse hoofd van de civiele operaties in de meest noordelijke provincies schrijft het mislukken van de "revolutionaire ontwikkelingsteams" (die met de uitvoering van het "pacificatiewerk" belast zijn, red. VB.) toe aan de "overstelpende corruptie" van de officiële instanties in Vietnam en aan het gebrek aan begrip voor het feit dat "er geen plaats is voor het weelderig leven van de regering van Vietnam totdat er een tevreden boerenbevolking is". (New York Times, 24 mei). Hetzelfde verslag in de Times geeft verder een dramatisch voorbeeld van het resultaat van deze corruptie. Het geeft commentaar op de succesvolle aanval van een guerilla-eenheid op de hoofdstad van de provincie Quang Tri op 6 april en schrijft: "Een paar dagen later, in een reeks van gebeurtenissen die op dat moment niet volledig bekend werden gemaakt, kwamen de guerillas feitelijk zonder tegenstand Hué binnen, terwijl het leger en de nationale politie de vlucht namen" - een opmerkelijke gebeurtenis waarvan de betekenis in belangrijkheid toeneemt door het feit dat de ware toedracht het Amerikaanse volk op dat moment onthouden werd, en er nog steeds niet openlijk over gediscussieerd wordt.

Recente verslagen bevestigen eens te meer, dat "Elk programma om de aanhankelijkheid van het platteland voor de Zuidvietnamese regering te winnen tot nu toe mislukt is, volgens de mening van de meeste waarnemers. Op dit moment staat 80 % van de boerenbevolking onder invloed van de Vietcong, zo niet onder haar rechtstreekse controle" (Christian Science Monitor, 26 mei). Vooral de woordkeus van dit verslag geeft enig inzicht in de redenen voor de steeds weer terugkerende mislukkingen; het moet nog bewezen worden dat de Amerikanen het bij het rechte eind hebben wanneer zij beweren dat de Vietnamese boeren op politiek terrein onkundige wezens zijn en geen trouw kennen, en "gecontroleerd" moeten worden door de ene of door de andere partij.

Het verslag gaat verder: "Als de Zuidvietnamezen zelf bij hun eigen volk geen steun kunnen verwerven voor de regering, is het onwaarschijnlijk dat "vreemde blanke reuzen" in staat zullen zijn om dit voor hen te doen". Toch is dit het enige wat voor ons overblijft na de militaire machtsovername. En we kunnen er tamelijk zeker van zijn dat deze laatste stap tot nieuwe roemrijke berichten over successen zal leiden voor het eerstvolgende ontzuichten-ontwaken.

De regering in Saigon koestert weinig illusies wat betreft haar wettige status. Regeringswoordvoerders van Saigon hebben er herhaaldelijk op gewezen dat ze zich niet kunnen handhaven in een open politieke strijd en dat de Amerikanen daarom niet alleen de militaire eenheden van de Vietcong moeten vernietigen, maar ook diens politieke en bestuurlijke structuur, door middelen zoals het "pacificatie"-programma. Nog onlangs werd aan deze opvatting uitdrukking gegeven in een interview met "een van de belangrijkste generaals in de junta, een man die door Amerikaanse functionarissen wordt beschouwd als de slimste politicus van de groep", een interview door George M. Kahin vermeld in een memorandum aan een groep senatoren (Congressional Record, 13 april). De generaal wijst erop dat "wij politiek zeer zwak staan en niet de krachtige politieke steun van de bevolking hebben die het Nationale Bevrijdingsfront wel heeft" en dat ze daarom, "zelfs als we ze militair verslaan, aan de macht kunnen komen door hun grotere politieke kracht". Er kan dus geen sprake zijn van een staakt-het-vuren of militaire krachtvermindering. Anders gezegd, de Amerikaanse strijdkrachten moeten een generatie lang zorgen voor een beschermend schild, totdat "we met succes met de communisten kunnen wedijveren". Vervolgens zegt hij dat de oorlog uitgebreid moet worden tot Noord-Vietnam en tot China en dat het misschien noodzakelijk zou worden om door te zetten tot een 3e wereldoorlog om het verdwijnen van de communistische macht in Vietnam zeker te stellen.

Amerikaanse autoriteiten hebben herhaaldelijk te verstaan gegeven dat zij deze overtuiging van de regering van Saigon en de ideeën die daaraan ten grondslag liggen, delen. Zowel de tegenwoordige onderminister van buitenlandse zaken voor het Verre Oosten als zijn voorganger hebben uitdrukking gegeven aan hun overtuiging, dat neutralisatie van Zuid-Vietnam

tot een communistische machtsovername zou leiden, en het wordt algemeen toegegeven dat het Amerikaanse Expeditieleger werd ingezet om een politieke nederlaag - want dat was het in feit - af te wenden. In zijn onthullende studie over de Vietcong komt de ambtenaar van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, Douglas Pike, met behulp van een overvloed aan bewijsmateriaal tot de conclusie dat de overwinning van het Nationale Bevrijdingsfront in de nu reeds lang vergeten burgeroorlog allereerst een werkelijke politieke en organisatorische overwinning was, bereikt door het vormen van een massabeweging. Het Nationale Bevrijdingsfront, constateert hij, is de enige politieke partij in Zuid-Vietnam, die werkelijk wortelt in de massa. Generaal Richard Stillwell, toen onderbevelhebber op het strijdtoneel in Zuidoost-Azië, berichtte senator Young, dat we bezig zijn met het onderdrukken van een "opstand" en zelfs generaal Westmoreland, die nu verklaart dat hij geen tekenen heeft gezien die wijzen op een opstand, gaf aan senator Young toe dat het grootste gedeelte van de Vietcongsoldaten die in de Mekongdelta vechten, daar geboren en getogen zijn, (Congressional Record 3 mei 1967) en toont daarmee aan dat hij de betekenis van het woord "opstand" niet schijnt te kennen.

Steekpenningen

Het is wel duidelijk waar het succes van de opstand aan te danken is. Denis Warner, even anticommunistisch als elke journalist die in Zuidoost-Azië heeft gewerkt, heeft er jaren geleden reeds op gewezen, "dat in honderden dorpen in geheel Zuidoost-Azië de enige mensen die zich werkelijk inzetten voor de verbetering van de levensstandaard van het volk, de communisten zijn". En de Amerikanen hebben zeer veel bijgedragen aan het succes van de communistische agitatie en propaganda; bij voorbeeld door hun terroristische bombardementspolitiek. Amerikaanse inlichtingen tonen aan dat in 1965, het eerste jaar van de Amerikaanse bombardementen op het Zuiden, de plaatselijke rekrutering van de Vietcong verdrievoudigd werd. Het hoofd van het bureau van Asahi Shimbun in Saigon stelt vast dat "het zeker is dat de escalatie van de oorlog, zelfs al zijn de resultaten wellicht gunstig voor de regering in Saigon, alleen maar een verheviging van de oppositie onder de gewone bevolking tegen de oorlog ten gevolge heeft"; en hij voegt hieraan toe dat "het aantal van de jonge Zuidvietnamezen dat de dienst ontduikt of deserteert, een teken is van de mislukking om de steun van de jonge mensen te verkrijgen, die geneigd zijn de oorlog als een Amerikaanse oorlog te beschouwen". (Japan Quarterly, januari 1967).

En de toestand kan alleen maar slechter worden. De autoriteiten in Saigon wijzen erop, dat er nu ongeveer twee miljoen vluchtelingen zijn, de meesten - volgens de berichten van oorlogscorrespondenten - slachtoffers van Amerikaanse bombardementen of gedwongen evacuatie. Een verslag van het AP (Associated Press) - uit Saigon - (Christian Science Monitor, 24 april) doet de volgende schokkende voorspelling: "het Amerikaanse oppercommando dat zich twee jaar lang geheel heeft geconcentreerd op het opsporen van geregelde troepen van de Noordvietnamezen, richt zijn blik nu meer naar de bewoonde valleien en laaglanden, waar de vijand sterke politieke invloed uitoefent en vanwaar hij zijn voedsel krijgt. Men hoopt op snelle overwinningen door gedwongen ontvolking van gebieden waar de communisten een grote invloed hebben, gevolgd door de tactiek van de verschroeiende aarde, die de vijandelijke troepen alle voedsel, beschutting en materiële steun ontnemt."

In de valleien in het centrale hoogland wordt alle leven gedood; mensen, die in de nabijheid van de communistische oorlogszones in het Zuiden woonden, zijn geëvacueerd. Amerikaanse waarnemers die onlangs in de Mekongdelta zijn geweest, zeggen dat het lang gehate en gevreesde Vietnamese leger nu als een minder ernstige bedreiging voor het platteland wordt gezien dan de Amerikanen."

Men kan tientallen van zulke verslagen aanhalen. Degenen die terugtrekking van de troepen voorstaan, stellen eenvoudig voor dat we een einde maken aan deze bedreiging, wat wij alleen kunnen.

Het kan nauwelijks verbazing wekken dat de boeren weigeren trouw te beloven aan een grondwetgevende vergadering waar slechts 3 van de 117 afgevaardigden voor de enige landhervormingswet, die werd in gediend, stemden; evenmin kan het verbazing wekken dat de bewoners van Saigon niet bepaald enthousiast zijn over een regering die zo ongelooflijk corrupt is, dat de minister van industrie in Ky's kabinet de voornaamste leverancier van medicijnen aan de Vietcong schijnt te zijn, natuurlijk nadat hij een driehonderdduizend dollar aan steekpenningen van de Amerikaanse en West-Duitse leveranciers heeft opgestreken.

(Carl Rowan, 26 maart). Het is evenzeer duidelijk waarom de Amerikaanse regering voortgaat haar militaire kracht te gebruiken om het volk van Vietnam het regime van de meest corrupte, meest reactionaire elementen uit de Vietnamese maatschappij op te leggen. Er is gewoonweg niemand anders, die de Amerikaanse regering gehoorzaamt en weerstand biedt aan het overstelpende, algemeen onder het volk levende verlangen naar vrede en, ongetwijfeld, neutralisme. De Amerikaanse regering heeft bij verschillende gelegenheden duidelijk gemaakt, dat zij niet zou vertrekken indien dit gevraagd werd door een "linkse of zelfs neutralistische regering", die in de ogen van de VS niet de werkelijke gevoelens van het Zuidvietnamese volk of de militaire leiders weergaf". (Een "hoge ambtenaar" in Washington verduidelijkte een verklaring van die strekking van ambassadeur Lodge (New York Times 13 augustus 1965). Verder zal de Amerikaanse regering er zorg voor dragen dat zo'n regering niet gevormd zal worden en dat zulke meningen niet in het openbaar zullen worden verkondigd. Berichten uit Zuid-Vietnam van de laatste paar maanden duiden erop dat er weer eens een boeddhistische poging om een wettige politieke organisatie op te richten, werd verbijtd en dat de leiders werden gearresteerd.

In Zuid-Vietnam is de Amerikaanse aanval meedogenlozer geweest, en er ontbreekt een direct verslag van de slachtoffers. Maar sommige statistieken vertellen het verhaal goed genoeg. Volgens Amerikaanse bronnen heeft de Vietcong ongeveer 7000 rekruten per maand kunnen verwerken (John Oakes, New York Times 3 april). Onlangs werd in een uitgebreide propagandaactie geestdriftig verklaard, dat er in maart 5557 deserteurs van de Vietcong waren, bijna twee maal zoveel als in de maand tevoren. Slechts de oplettende lezer zou hebben opgemerkt dat van deze deserteurs er 630 werden geïdentificeerd als militairen en 301 als politieke kaderleden terwijl de rest bestond uit boeren die waarschijnlijk kwamen voor een gratis maaltijd (New York Times 6 april). Zevenduizend nieuwe rekruten en 630 deserteurs - deze cijfers tonen duidelijk met welke middelen de Amerikaanse oorlog in Vietnam gewonnen moet worden.

Huk guerilla's van de Filippijnen

In de discussie over de catastrofe in Vietnam bestaat de neiging zich te veel op Zuidoost-Azië te concentreren. Het zou meer ter zake zijn de nadruk te leggen op de ideologische motieven waarop de Amerikaanse initiatieven zijn gebaseerd en op het nationale "self-image" waardoor men deze initiatieven zo kalm aanvaardt; vooral het onwankelbare geloof in de Amerikaanse goedwillendheid, dat ondanks alle rampen stand houdt, met name onder de zich "nuchter en pragmatisch" noemende 'liberals' en dat het politieke denken krachteloos en de discussie vruchteloos maakt. We kunnen bijv. heel wat leren over de drijfveren van de Amerikaanse politiek in Vietnam door te kijken hoe de Amerikaanse intellectuelen zich neerleggen bij de onderdrukking van de Filippijnse onafhankelijkheidsstrijd - waarbij maar even zo'n 100.000 Filippino's sneuvelden. Zo betoogt Louis Halle: "We konden de Filippijnen niet terugsturen naar de Spanjaarden en ze waren niet in staat zich zelf te regeren of te verdedigen. Als we gewoon weg waren gegaan hadden we een chaos achtergelaten; met de Duitsers en de Japanners op de loer". Daardoor hadden de Verenigde Staten, "die tegen hun wil verantwoordelijk geworden waren voor de Filippijnen geen andere keus dan zelf de regering en verdediging op zich te nemen van wat het eerste deel van een Amerikaanse Empire werd." Er hoeft nauwelijks op gewezen te worden, dat de Filippino's "verdediging" kregen van het Amerikaanse expeditieleger. Ik zal evenmin de maatschappij bespreken, die we hen nalieten; ik wil slechts even opmerken, dat om redenen die misschien wel duidelijk zijn, de Huk guerilla's opnieuw grote gebieden van centraal Luzon bezetten en de omstandigheden scheppen, waarin een bloedige heropvoering van het Vietnamese drama kan plaatsvinden. Het is opmerkelijk te zien, hoe kritisch goed ingelichte commentatoren zich een rad voor de ogen draaiden wat betreft het karakter van de Amerikaanse acties en de Amerikaanse politiek. Roger Hilsman, (een medewerker van wijlen president Kennedy, die een belangrijk aandeel had bij het uitstippelen van de Vietnampolitiek. Hij schreef onlangs "To move a Nation", red. VB) bijvoorbeeld, bespreekt in zijn onlangs verschenen studie van de politiek van de regering-Kennedy, de poging om de boeren samen te brengen in "strategische dorpen" hetgeen omstreeks 1960 gebeurde. Hij stelt, dat "het voornaamste doel van de strategische dorpen was te zorgen, dat de boeren een vrije keuze hadden tussen de Vietcong en de regering". Hij stelt zeer duidelijk, dat deze "vrije keus" mogelijk gemaakt moest worden door zorgvuldig politiewerk binnen de dorpen ("want het was duidelijk, dat het geen zin zou heb-

ben verdedigingswerken rond een dorp aan te leggen als er Vietcongagenten binnen de omheining waren"); hij schrijft het mislukken van het programma toe aan het feit, dat "er geen poging was ondernomen het contact tussen de bevolking en de Vietcong te verbreken door de agenten van de Vietcong en hun aanhangers binnen de dorpen uit de weg te ruimen en beperkingen op te leggen aan de bewegingen van de mensen en het transport van voorraden... De aanhangers van de Vietcong en hun agenten hadden geen moeite het dorp weer binnen te dringen en hun subversieve acties voort te zetten". Het programma slaagde er dus niet in "de dorpsbewoner een zodanige vrijheid te bieden, dat hij de keuze heeft samenwerking met de Vietcong te weigeren", een "vrije keus" die hij niet heeft zolang er nog Vietcongaanhangers in zijn dorp leven.

Howard Zinn heeft enkele toepasselijke opmerkingen over de morele blindheid, die de Amerikanen in staat stelt ongevoelig te blijven voor de doodstrijd van Vietnam. "Wij luisteren met de onverschilligheid van een volk, dat nooit gebombardeerd is, dat alleen maar gebombardeerd heeft. Wij hebben geen Hiroshima, geen stad van blinden en verminkten, geen professoren, verwilderd door langdurig verblijf in de gevangenis. Niemand heeft ons ooit gedwongen te beschouwen, te buigen, ons te verontschuldigen, te beloven voortaan in vrede te leven".

(wordt vervolgd)

ESCALATIE NAAR CHINA

Op 13 augustus worden door Amerikaanse bommenwerpers in Noord-Vietnam doelen bestookt op 15 en 30 kilometer afstand van de grens met China. Een Amerikaans verkenningsvliegtuig wordt in dit gebied neergeschoten.

Naar aanleiding van kritiek die wijst op het gevaar China in de oorlog te betrekken door zo

dichtbij China te bombarderen, wordt het volgende commentaar gegeven:

"Woordvoerders van het Pentagon hebben donderdag (17 augustus) de nadruk gelegd op de perfectie van de radar-, navigatie- en communicatietechnieken. Vooruitgang op dit gebied, zo meent men in het Pentagon, maakt het mogelijk ieder niet gewild bombardement op Chinese grensgebieden uit te sluiten." Hetzelfde thema werd op donderdag eveneens aangesneden door Nicholas Katzenbach, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, voor de Senaatscommissie van Buitenlandse Zaken. "Ik meen dat de korte afstand tot de Chinese grens geen groot gevaar voor de Verenigde Staten betekent, zei Katzenbach, "de overweging die in Peking dient te overheersen is die van de Amerikaanse bedoelingen en niet de afstand waarop onze bommen vallen."

Le Monde (19-8 '67)

Op vrijdag 18 augustus houdt president Johnson een persconferentie:

"Johnson zei te geloven, dat de regering van communistisch China weet, dat de Verenigde Staten niet streven naar uitbreiding van de oorlog in Vietnam ondanks de Amerikaanse luchtaanvallen dicht bij de grenzen van China. "Deze luchtaanvallen zijn niet bedoeld als een dreiging tegen communistisch China. Wij geloven dat China weet, dat de Verenigde Staten niet streven naar een uitbreiding van de oorlog in Vietnam", aldus Johnson."

(Algemeen Handelsblad (19-8 '67)

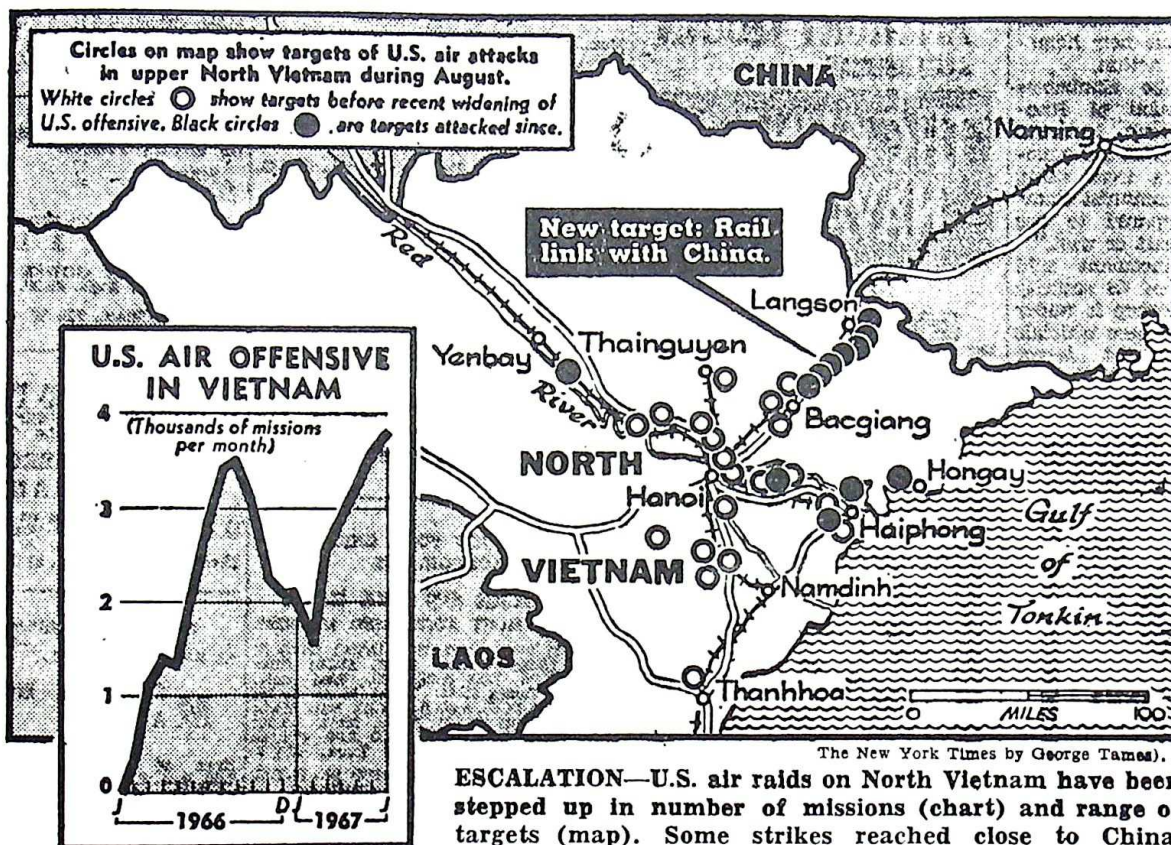
Op 21 augustus worden twee Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten boven Chinees grondgebied. George-Christian, woordvoerder van het Witte Huis, verklaart:

"Ik geloof dat het duidelijk is, dat, ondanks alle genomen voorzorgsmaatregelen, er zich incidenten kunnen voordoen wanneer het slecht weer, navigatieproblemen en vijandelijke jagers voor onze piloten bijzondere omstandigheden scheppen."

Le Monde (23-8 '67)

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN
van 8 augustus tot 26 augustus

- 8 augustus: Gerald Ford, voorzitter van de Republikeinse fractie in het Huis van Afgevaardigden, pleit voor uitbreiding van het aantal te bombarderen doelen in Noord-Vietnam. De democraten Stennis en Cannon sluiten zich hierbij aan.
- 9 augustus: Zuid-Korea zal 3000 man extra naar Zuid-Vietnam sturen. 7 van de 10 overgebleven kandidaten in de Zuidvietnamese presidentsverkiezingen schorten hun verkiezingscampagne op uit protest tegen het ontbreken van de minimumvoorwaarden voor het houden van een goede verkiezingscampagne.
- 10 augustus: 57 democratische leden van het Amerikaanse congres verlangen dat de USA tussenbeide zullen komen opdat de verkiezingen van 3 september eerlijk zullen verlopen.

Int. Herald Tribune 21-8 '67

- 11 augustus: DE HAMRONG (VROEGER PAUL DOUMIER)-BRUG IN HANOI WORDT GEBOMBARDEERD, evenals een andere brug in Hanoi. De Hamrongbrug is 1800 meter lang en verbindt China met de haven van Haiphong. Martin Luther King start een campagne om een referendum over de Vietnamoorlog gehouden te krijgen.
- 12 augustus: De USAF geeft toe reeds gedurende drie jaar Laos te bombarderen.
- 13 augustus: BOMBARDEMENTEN BIJ DE CHINESE GRENS. Doelen op 15 tot 30 kilometer van de Chinese grens worden gebombardeerd. Bij het bombardement op Langson vallen 22 doden. Bombardement op Lang Gia. Een Amerikaans verkenningsvliegtuig wordt in het grensgebied neergeschoten.
- 14 augustus: Heftige bombardementen in de driehoek Langson-Haiphong-de kust.
- 15 augustus: Romney, mogelijk kandidaat van de republikeinen heeft de intensivering van de bombardementen gekritiseerd. In Zuid-Vietnam zijn de afgelopen maand geen gevechten op grote schaal voorgekomen.

- 16 augustus: 4 Amerikaanse bisschoppen vragen het aanknopen van onderhandelingen. De overgebleven kandidaten voor de presidentsverkiezingen hervatten hun verkiezingscampagne.
- 17 augustus: Le Monde maakt melding van een "goed georganiseerd" lek over vredesopingen die vlak na de Zuidvietnamese verkiezingen zouden moeten plaatsvinden. Generaal Wheeler, voorzitter van chef-staven van de verschillende Amerikaanse wapens, verklaart dat er nog vele doelen in Noord-Vietnam te bombarderen zijn.
- 18 augustus: John Cuning, een Amerikaanse oud-marinier, verbrandt zichzelf uit protest tegen de oorlog.
- 19 augustus: Stokeley Carmichael arriveert in Hanoi.
- 21 augustus: Hanoi opnieuw gebombardeerd. Een elektische centrale is getroffen. Op een ziekenhuis is een fragmentatiebom gevallen. TWEE AMERIKAANSE VLIEGTUIGEN BOVEN CHINA NEERGESCHOTEN, ze werden, aldus het Pentagon, door Noordvietnamese MIGs achterna gezeten. Van de 100 leden van de Amerikaanse senaat zijn 44 het eens met de Amerikaanse regeringspolitiek, 40 tegen, aldus een opiniepeiling van Associated Press. 16 senatoren wilden hun mening niet bekend maken. PSPer-Eerste Kamerlid O. Boetes vertrekt naar Hanoi. Blaisse en Patijn weigeren als waarnemers van de regering de Zuidvietnamese verkiezingen bij te wonen.
- 22 augustus: Na een uitdaging van president Johnsons verklaart senator Morse dat hij pogingen zal ondernemen de zg. Tonkinbaai-resolutie, die in augustus 1964 president Johnson blanco volmacht gaf de oorlog tegen Noord-Vietnam zonder oorlogsverklaring te voeren, ingetrokken te krijgen.
- 23 augustus: Opnieuw bombardementen op Hanoi. Volgens opgaven uit Saigon zijn de laatste drie dagen 18 Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten. President Johnson zal 20 waarnemers (senatoren, vakbondleiders, goeverneurs) naar Zuid-Vietnam sturen voor de verkiezingen van 3 september. De New York Times constateert dat de Amerikaanse raids op Hanoi door het Amerikaanse hoofdkwartier niet eens meer aangekondigd worden en dat en niet eens meer pogingen tot uitleg van de bombardementen op woonwijken wordt gedaan, zoals bij vroegere bombardementen wel het geval was.
- 24 augustus: Bourguiba van Tunesië verklaart: "De Verenigde Staten getroosten zich grote offers om de vrede in Vietnam te handhaven". Er zijn 76 doden in Hanoi sinds de bombardementen van 11 augustus.
- 25 augustus: Vietnamdebat in de Nederlandse Tweede Kamer. Minister Luns zegt te hopen dat de bombardementen op de woonwijken van Hanoi een ongelukkige vergissing van Amerikaanse piloten zullen blijken. 3 Nederlandse journalisten (H.J. Neumann, G.J.B. Hilterman en P. van 't Veer) gaan naar de Zuidvietnamese verkiezingen.
McNamara verklaart dat hij niet denkt dat de bombardementen op Noord-Vietnam Hanoi aan de onderhandelingstafel zullen brengen en dat het probleem in het Zuiden en niet in het Noorden moet worden opgelost. Twee tophavikken, Ford en Symington verklaren hierop dat wanneer McNamara gelijk heeft Amerika zich uit Vietnam dient terug te trekken.
- 26 augustus: Een subcommissie van het Amerikaanse huis van afgevaardigden heeft scherpe kritiek geleverd op de Amerikaanse hulpprogramma's in Zuid-Vietnam. Het pacificatieprogramma bijv., blijft ernstig achter, volgens de commissie. Van de 12.536 dorpen zijn niet meer dan 168 onder volledige zeggenschap van de Zuidvietnamese regering.

(Le Monde-Algemeen Handelsblad-
Int. Herald Tribune)

DE PRESIDENTS - "VERKIEZINGEN" VAN 3 SEPTEMBER

Van de 3 september te houden Zuidvietnamese presidentsverkiezingen zijn uitgesloten als kandidaat "zij die direct of indirect geijverd hebben voor het communisme, of een pro-communistische neutralisme, of de belangen van het communisme op enigerlij wijze hebben gediend."

Generaal Duong Van Minh, de generaal die in 1963 een belangrijk aandeel had in het ten val brengen van de diktator Diem en die nu in ballingschap in Thailand woont, en Au Truong Thanh, een econoom die tot december 1966 deel uit maakte van de regering-Ky en een vredesprogramma (stopzetting bombardementen op het Noorden, onderhandelingen met het Bevrijdingsfront) bekend maakte, werden van deelname aan de verkiezingen uitgesloten (19-7 '67). (Au Truong Thanh werd later gearresteerd als onderdeel van een "communistisch spionnen-net", tegelijkertijd met een groot aantal anderen. Bij deze gelegenheid "ontdekte" men dat aan de verkiezingen voor de senaat, die eveneens op 3 september plaats vinden, een groot aantal "communisten" als kandidaten zouden deelnemen. "Deze agenten", aldus de Christian Science Monitor (16-8 '67), "zullen na de verkiezingen gearresteerd worden, zelfs als zij gekozen worden in dit wetgevende lichaam").

De overgebleven goedgekeurde kandidaten startten op 3 augustus hun verkiezingscampagne. Deze moet volgens de kieswet door alle kandidaten gelijktijdig en gemeenschappelijk gevoerd worden. Op 6 augustus werden de burgerlijke kandidaten - de generaals Thieu en Ky waren afwezig - naar een verkeerd vliegveld gevlogen en moesten vandaar met smerige vrachtwagens naar hun wachende kiezers rijden hetgeen ze weigerden. De volgende dag dienden ze een protest in en aangezien dit door de militaire junta niet werd beantwoord, onderbraken de kandidaten hun verkiezingscampagne (tot 16 aug.). Daarmee waren de beschuldigingen niet van de baan: Tran Van Huong meldde dat zijn aanhangers in de Mekongdelta, waar hij zeer populair is, werden geïntimideerd en dat de militairen twee oproepkaarten kregen om te stemmen: één in hun legeringsplaats en één in hun woonplaats; Ha Tuc Ky beschuldigde de junta 19 van zijn aanhangers in de cel te hebben geworpen; op 24 augustus protesteerde de helft van de 480 kandidaten voor de senaatsverkiezingen tegen de wijze waarop de militairen de verkiezingen voorbereidden, etc.

"De kiezer moet bij het stemhok zijn identiteitskaart laten afstempelen. Anders krijgt hij in de weken daarna niets te eten. 90 % opkomst verzekerd." (Alg.Hand.15-7)(overige inf.:Int.Her.Trib.)

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam-4
HOLLAND

H.G.J. Zonnenberg
Postbus 187
UTRECHT 1

25